

**Mål C-36/20 PPU,**

**Sammanfattning av begäran om förhandsavgörande enligt artikel 98.1 i domstolens rättegångsregler**

**Datum för ingivande:**

25 januari 2020

**Domstol som begär förhandsavgörande:**

Juzgado de Instrucción n.º 3 de San Bartolomé de Tirajana  
(Spanien)

**Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:**

20 januari 2020

**Sökande:**

Ministerio Fiscal

**Svarande:**

VL

---

**Saken i det nationella målet**

Utvisning av en tredjelandsmedborgare

**Syfte med och rättslig grund för begäran om förhandsavgörande.**

Fastställelse av om undersökningsdomare kan anses som en myndighet inför vilken de som ansöker om internationellt skydd kan ge uttryck för sin avsikt att ansöka om sådant skydd. Om frågan besvaras jakande, fastställelse av vilka rättsverkningar detta får.

Rättslig grund är artikel 267 FEUF:

## Frågor som har hänskjutits för förhandsavgörande

1) I artikel 6.1 andra stycket i direktiv 2013/32/EU föreskrivs att om ansökan om internationellt skydd görs vid en annan myndighet som inte är behörig att registrera dem i enlighet med nationell rätt ska medlemsstaterna säkerställa att diarieföringen sker senast sex arbetsdagar efter det att ansökan gjorts.

Ska denna bestämmelse tolkas så att undersökningsdomare som är behöriga att avgöra huruvida en utlänning ska placeras i förvar eller inte enligt spansk nationell rätt ska anses som en sådan "annan myndighet" inför vilken – utan att denna är behörig att registrera ansökan om internationellt skydd – de sökande kan ge uttryck för sin avsikt att göra en sådan ansökan ?

2) Om nämnda undersökningsdomare ska betraktas som en dylik myndighet ska artikel 6.1 i direktiv 2013/32/EU då tolkas så att undersökningsdomarna ska informera de sökande om var och hur de kan inkomma med en ansökan om internationellt skydd och, för det fall en sådan ansökan framställs, se till att ansökan överlämnas till den myndighet som är behörig enligt nationell rätt att registrera och handlägga ansökningar om internationellt skydd, och till den behöriga administrativa myndigheten så att den sökande kan beviljas de åtgärder för mottagande som avses i artikel 17 i direktiv 2013/33/EU ?

3) Ska artikel 26 i direktiv 2013/32/EU och artikel 8 i direktiv 2013/33/EU tolkas så, att tredjelandsmedborgaren endast får placeras i förvar om de villkor som föreskrivs i artikel 8.3 i direktiv 2013/33/EU är uppfyllda, då den sökande åtnjuter skydd enligt principen om "*non-refoulement*" så snart vederbörande gett uttryck för sin avsikt [att ansöka om sådant skydd] inför undersökningsdomaren?

### Anförda unionsbestämmelser

- Artiklarna 67 och 78 FEUF
- Artiklarna 18, 19 och 21 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
- Artiklarna 6, 9, 12 och 26 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/32/EU av den 26 juni 2013 om gemensamma förfaranden för att bevilja och återkalla internationellt skydd.
- Artiklarna 8, 9, 10 och 17 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/33/EU av den 26 juni 2013 om normer för mottagande av personer som ansöker om internationellt skydd.

### Anförda nationella bestämmelser

- Artiklarna 58.4, 61, 62 och 64.5 i Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social (Lag

4/2000 av den 11 januari om utlänningars rättigheter och friheter i Spanien och deras integrering i samhället) (Statens officiella tidning nummer 10, av den 12/01/2000).

- Artiklarna 2, 3 och 5 i Ley 12/2009, de 30 de octubre, reguladora del derecho de asilo y de la protección subsidiaria (Lag 12/2009 av den 30 oktober om regler för asyl och subsidiärt skydd (Statens officiella tidning nummer 263, av den 31/10/2009).

### **Kortfattad redogörelse för de faktiska omständigheterna och förfarandet i det nationella målet**

- 1 Den 12 december 2019 stoppades en liten grundgående båt i vilken VL och 44 andra män av subsahariskt ursprung befann sig. Dessa personer försökte resa in i Spanien men togs ombord på ett fartyg tillhörande Salvamento Marítimo (sjöräddningen) som angjorde Gran Canaria samma dag.
- 2 Efter att inledningsvis ha fått humanitär och medicinsk hjälp av Röda korset och Servicio Canario de Salud (Kanariska sjukvården) togs de till polisens lokaler där förfarandet för att placera dem i förvar och ge information om rättigheter påbörjades den 13 december 2019. Samma dag fattade Subdelegación del Gobierno en Las Palmas (regeringens lokala beslutandeförsamling i Las Palmas) beslut om återsändande då de försökt resa in olagligen i Spanien och förordnade att de skulle placeras i en förvarsanläggning för utlänningar (nedan förvarsanläggningen).
- 3 Den 14 december 2019 ställdes VL inför den hänskjutande domstolen – Juzgado de Instrucción n.º 3 de San Bartolomé de Tirajana – för att denna skulle förordna om att VL skulle placeras i förvar i förvarsanläggningen. Nämnda domstol påbörjade ett inledande förfarande och beslutade att yttrande skulle inhämtas från VL som informerades om sina rättigheter och som biträdades av advokat och tolk till språket bambara. Hans rättigheter förklarades för honom och VL gjorde klart att han hade för avsikt att ansöka om internationellt skydd till följd av grundad fruktan för att förföljas på grund av ras och tillhörighet till en särskild social grupp orsakad av kriget i hans hemland, Mali. Han gjorde även gällande att han var rädd för att återvända, eftersom han riskerade att dödas. Hans yttrande sändes till Ministerio Fiscal (ung åklagarmyndigheten) som inte motsatte sig att VL placerades i förvar.
- 4 Därefter översändes ansökan om internationellt skydd till Comisión Española de Ayuda al Refugiado (spanska flyktingkommissionen) som meddelade att det inte fanns några tillgängliga platser för ett första mottagande men att röda korset kunde ha platser för personer som behöver humanitär hjälp i väntan på att plats kunde hittas för sökande av internationellt skydd. Röda korset meddelade att man hade 16 tillgängliga platser för personer som behöver humanitär hjälp men att dessa skulle handläggas genom polisens eller Delegación del Gobierno försorg. Den

hänskjutande domstolen sände följaktligen respektive handlingar till dessa två organ för fördelning av platserna för mottagande av humanitära skäl.

- 5 Samtidigt fattades ett beslut vari polisen uppmanades att – då det hade förordnats att VL och 25 andra personer skulle placeras i förvar i en förvarsanläggning och sedan dessa personer hade gett uttryck för sin avsikt att ansöka om internationellt skydd och ansökan framställts till en myndighet utan behörighet att registrera den enligt nationell rätt – utfärda en lämplig handling för att ge uttryck för sin avsikt att ansöka om internationellt skydd. Det aktuella beslutet fattades för att efterkomma artikel 6.1 i direktiv 2013/33 enligt vilken medlemsstaterna ska se till att ansökan registreras inom maximalt sex arbetsdagar från dagen då ansökan om skydd framställdes. I samma beslut uppmanades även Ministerio de Trabajo, Migraciones y Seguridad Social (ministeriet för arbete, migration och social trygghet), bland andra myndigheter, att – med hänsyn till att de som ansökt om internationellt skydd saknade medel för sitt uppehälle – bevilja platser för mottagande av humanitära skäl.
- 6 Ministerio de Trabajo, Migraciones y Seguridad Social meddelade att man hade tillgång till 12 platser för mottagande av humanitära skäl som skulle tilldelas de sökande enligt kriteriet att den som är mest utsatt får plats först. Vad gäller de övriga 14 sökandena, bland vilka VL ingick, beviljades mottagande i en förvarsanläggning då ministeriet inte förfogade över några ytterligare platser för mottagande av humanitära skäl eller för personer som ansöker om internationellt skydd. Det beslutades sålunda att VL skulle placeras i förvar i en förvarsanläggning på grund av att det inte fanns några andra inkvarteringsmöjligheter – samtidigt som det konstaterades att han inte kunde hållas i förvar på dessa grunder – och för att han skulle befinna sig i förvarsanläggningen under tiden hans ansökan om internationellt skydd handlades. Innan VL placerades i förvarsanläggningen inställde sig en polis inför den hänskjutande domstolen för att meddela att det fanns inbokade intervjuer med anledning av ansökningarna om internationellt skydd för de personer som ansökt om detta skydd i enlighet med de skrivelser som avses i punkt 4 ovan.
- 7 Den 18 december 2019 överklagade Ministerio Fiscal det nämnda beslutet. Ministerio Fiscal anser att beslutet inte överensstämmer med det syfte för vilket det antogs, det vill säga återsändande av utlänningen, och att den hänskjutande domstolen överskridit sin behörighet då den saknar behörighet att ta emot en förklaring om att en person har för avsikt att ansöka om internationellt skydd. Även VLs ombud överklagade det nämnda beslutet och har gjort gällande att VL inte kan placeras i förvar i en förvarsanläggning enligt direktiven 2013/32 och 2013/33.
- 8 Den hänskjutande domstolen är osäker på hur målet ska avgöras och har därför beslutat att vilandeförklara förfarandet och framställa förevarande begäran om förhandsavgörande till EU-domstolen med en ansökan om skyndsamt handläggning.

### Parternas huvudargument

- 9 Ministerio Fiscal anser att undersökningsdomaren saknar behörighet att ta emot en förklaring om en persons avsikt att ansöka om internationellt skydd och att en undersökningsdomare inte är ett sådant organ hos vilket en person kan ge uttryck för sin avsikt att ansöka om asyl enligt Ley de Asilo (lagen om asyl). Ministerio Fiscal anser att undersökningsdomaren – då den beslutar om en person ska placeras i förvar eller inte för att säkerställa att vederbörande återsäns till sitt ursprungsland – måste begränsa sig till att beakta om utläningen uppehåller sig olagligen i landet. Att ansökan om internationellt skydd framställts till undersökningsdomaren är enligt Ministerio Fiscal inte ett tillräckligt skäl för att inte förordna placering i förvar i en förvarsanläggning. Ministerio Fiscal menar att undersökningsdomaren har överträtt sina befogenheter då den ställde en fråga härom till tredjelandsmedborgaren i samband med att denne medborgare yttrade sig och då nämnde undersökningsdomare sökte en lösning för ett första mottagande för personer som ansöker om internationellt skydd eller, i avsaknad av sådant, platser för mottagande av humanitära skäl.
- 10 VL anser att undersökningsdomaren är behörig att ta emot en ansökan om internationellt skydd. Han anser mot bakgrund av att placering i förvar i en förvarsanläggning sker för att säkerställa återsändande och att personer som ansökt om internationellt skydd inte kan återsändas till sitt ursprungsland, att en förklaring om avsikten att ansöka om sådant skydd måste ha rättsverkningar från och med tidpunkten då avsiktsförklaringen görs varför han inte ska placeras i förvar i en sådan anläggning.

### Kortfattad redogörelse för skälen till att förhandsavgörande begärs

- 11 I artikel 6.1 andra stycket i direktiv 2013/32 föreskrivs att om ansökan om internationellt skydd görs vid en annan myndighet som kan förväntas få ta emot sådana ansökningar men som inte är behörig att registrera dem i enlighet med nationell rätt ska medlemsstaterna säkerställa att diarietföringen sker senast sex arbetsdagar efter det att ansökan gjorts.
- 12 Den hänskjutande domstolen, Juzgado de Instrucción n.º 3 de San Bartolomé de Tirajana, anser att en undersökningsdomare är en sådan ”annan myndighet” som inte är behörig att registrera ansökan i enlighet med nationell rätt men som med stöd av direktiv 2013/32 kan uppmana den myndighet som är behörig att ombesörja registreringen så att diarietföringen sker inom de maximalt sex arbetsdagar som direktivet föreskriver. För det fall EU-domstolen delar denna uppfattning anser den hänskjutande domstolen att undersökningsdomaren var tvungen att översända ansökan till den myndighet som är behörig för registrering och handläggning och begära en intervju för att slutföra dessa formaliteter. Från och med den tidpunkt då ansökan översänts till den behöriga myndigheten och denna registrerat ansökan har den berörda personen således ställning som sökande av internationellt skydd och åtnjuter skydd enligt principen om *non-refoulement*.

- 13 Den hänskjutande domstolen påpekar vidare att undersökningsdomare är behöriga att besluta om en utlänning ska placeras i förvar eller inte och ska härvid beakta olika omständigheter som uppräknas i artikel 62 i lag 4/2000 av den 13 januari om utlänningars rättigheter och friheter i Spanien och deras integrering i samhället. Bland dessa omständigheter återfinns risken för att utlänningen uteblir på grund av att vederbörande saknar bostad eller identitetshandlingar, utlänningens handlande som tenderar att försvåra eller undvika utvisning, förekomst av tidigare åtal eller utdömda administrativa sanktionsåtgärder eller straffrättsliga förfaranden eller pågående administrativa sanktionsförfaranden liksom huruvida utlänningen lider av allvarlig sjukdom. Den hänskjutande domstolen anser att dessa omständigheter inte är uttömmande uppräknade i den aktuella bestämmelsen.
- 14 Den hänskjutande domstolen noterar att enligt artikel 26 i direktiv 2013/32 får en person som ansökt om internationellt skydd inte hållas i förvar [endast av det skälet]. Nämda artikel hänvisar till direktiv 2013/33 som i artikel 8 fastställer principen om förbud mot generell placering i förvar av personer som ansöker om internationellt skydd. I samma bestämmelse stadgas även på vilka villkor en sökande får placeras i förvar och en möjlighet att anta alternativa åtgärder. I artikel 10.1 andra stycket i direktiv 2013/3[3] föreskrivs att sökande som hålls i förvar ska hållas avskilda från andra tredjelandsmedborgare som inte lämnat in en ansökan om internationellt skydd.
- 15 Slutligen anser den hänskjutande domstolen att dessa direktiv medför en skyldighet för alla undersökningsdomare att informera och fråga tredjelandsmedborgaren om dennes avsikt att ansöka om internationellt skydd. Om de villkor som föreskrivs i nämnda artikel 8 inte är uppfyllda ska den berörde utlänningen således inte placeras i förvar. För det fall det förordnas om placering i sådant förvar ska det säkerställas att sökande av internationellt skydd ska hållas avskilda från andra tredjelandsmedborgare som inte lämnat in en ansökan om internationellt skydd. På samma sätt medför en sådan avsiktsförklaring att de ska beviljas de åtgärder för mottagande som föreskrivs i de ovannämnda direktiven.